

TEDENSKE SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto IX.

V Ljubljani, dne 4. maja 1933.

Štev. 18.

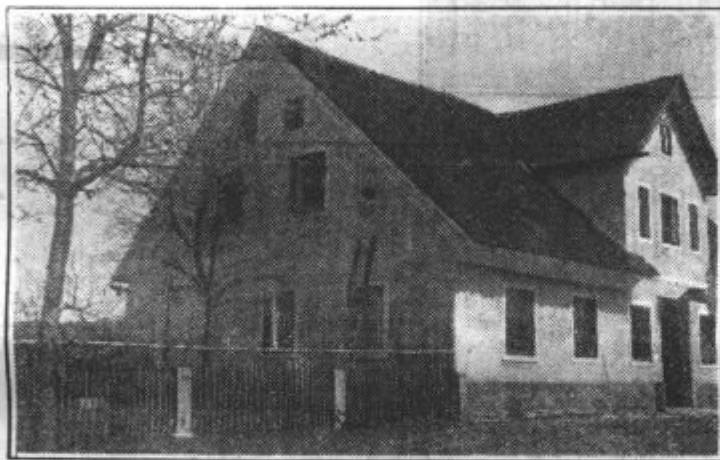
Skrivnostni umor

Pokojna Amalija

v dolenjski vasi

Žrtev zločina je postala Amalija Malijeva, hči trgovca Anžlovarja pri Sv. Roku pri št. Vidu na Dolenjskem. Dva zločinca sta se splazila na podstrežje in nato v spalnico, kjer je prvi prerezal Amaliji vrat, dočim je njen mož Andrej Mali pobegnil pred drugim zločincem. Razbojnika nista odnesla denarja. Orožniki vodijo mrzlično preiskavo.

Anžlovarjeva domačija ob cesti pri Sv. Roku, prizorišče brezdušnega zločina. Tam, kjer je pristavljena lestva, je baje splezal zločinec skozi ovalno linco na podstrežje. Nato je vstopil v prvo sobo, ki jo kažeta obe okni poleg linice. Tu je spala desetletna Anica Hrovatova, v drugi sobi na nasprotni strani pa Andrej in Amalija Mali.

Prejčno sredo zarana je bliskovito šla po vsej banovini grozna novica, da je soproga posestnika in trgovca Andreja Malija pri Sv. Roku poleg št. Vida na Dolenjskem ponoči postala žrtev dveh razbojnikov, ki sta ji prerezala vrat.

Ime Andreja Malija je naši javnosti v spominu iz nedavnega procesa proti Jožetu Lombarju. Bil je ena glavnih prič. Mladi posestnik in trgovec z živino, doma iz Križ pri Golniku, se je pred dobrim letom priženil v Anžlovarjevo, po domače Šmirerjevo družino pri Sv. Roku. To je malo naselje ob cesti proti Stični, broječe jedva sedem hiš. Šmirerjevi imajo hišo ob cesti nasproti cerkvi Sv. Roka, v pritličju je mala trgovina z mešanim blagom, ter stanovanje očeta in matere. V zgornji večji sobi sta prebivala zet Andrej Mali in njegova žena Amalija, v manjši sobi pa njena desetletna nečakinja Anica. Mirno kakor vselej so se tudi sinoči vsi podali k počitku.

Naslednje jutro ob štirih pa je ves zasopjen prihitel na orožniško postajo v št. Vid hlapec Rovaneš, uslužben pri Anžlovarjevem sosedu gostilničarju Ignacu Pevcu, in je alarmiral orožnike s klicanjem: »Malijevo so umorili!«

Nemudoma se je k Sv. Roku podala patrulja vseh štirih orožnikov pod vodstvom komandirja-narednika Tehovnika. Ko so stopili v zgornjo sobo, se jim je nudil grozen, pretresljiv prizor: na postelji je s prerezanim vratom ležala Amalija, vsa okrvavljena. Starša sta ob postelji ihtela vsa potrta, mož Andrej Mali je bil napol oprtljen in še ves razburjen, enako je mala nečakinja še kar drgetala zaradi prestane groze. Narednik Tehovnik je po prvem ogledu takoj izdal potrebne ukrepe, med drugim je poslal orožnika v Ljubljano, da obvesti policijsko upravo.

IZPOVED ANDREJA MALIJA

Andrej Mali je o razbojniškem napadu izpovedal v bistvu takole: »Okrog treh zjutraj je bilo, ko je mene in ženo prebudilo kričanje nečakinje, da so ravbarji v hiši. Hitela sva z ženo ven v sobo, kjer je nečakinja spala. Ta spalnica leži nasproti najini. Na vratih pa sva naletela na dva moška, ki jih jaz v temi nisem mogel spoznati. Prvi je z nožem navahnil na mojo ženo, drugi pa je meni nastavil revolver na prsi. Revolver sem odbil, odskočil in se skrili za bližnjimi podstrešnimi vrati. Ko sem čez čas prišel iz skrivališča v sobo, mi je žena, ki je že imela smrtno-nosno rano, še rekla na postelji: »Andrej, daj mi brisačo!« nakar je povsem utihnila. Obrnil sem se k stopnicam in napravil nekaj korakov, ko sem že srečal tasta, ki je prišel pogledat... Razbojnika sta bila izgubila po stopnicah in skozi glavna vrata na prosto.«

»RAZSEKAL TE BOM!«

Mala, dveletna Anica Hrovatova, hči umorjenkine sestre, ki je poročena v Zagradcu, pa je povedala, kako se je razbojnik zgledal najprej v njeni sobi. Prebudil jo je in jo nagovoril: bil je majhen, širok, dolgih las, v raztrganem suknjicu s privihanim ovratnikom. Svetil je okrog z žepno svetiljko in se ji je zdelo, da ima lase kakor da so iz prediva.

Poklical jo je: »Punca!« Vprašala ga je: »Kaj pa je?« Pa je zahteval od nje: »Kje pa ima oče denar?« Govoril je prav po kmečko in se sklonil pred njeno posteljo. Odgovorila mu je: »Ne vem«. V strahu je zaklicala:

»Teta Malka, Andrej, pomagajte, ravbarji so!«... Takrat pa ji je morilec pokazal dolg mesarski nož in ji zagrozil, da jo razreže na drobne kosce, če takoj ne umolkne. Otrok je bil ves preplašen in se je pokrtil čez glavo. Ko pa je dekletce silšalo, da je šel moški iz sobe, je v temi tudi samo vstalo, nalahko odprlo vrata in steklo po stopnicah dol k stari materi in staremu očetu.

OSTALE PRICE USODNE NOCI

Stara Anžlovarjeva ta se med tem na kričanje nečakinje že zbudila. Dekletce pa je bilo tako prestrašeno, da ni ničesar videlo kar se je dogajalo pred spalnico njene tete, kjer se je po izjavi Andreja Malija izvršil umor. Otrok je bil ves zbeگان in prestrašen ter se je še danes ves dan jokal. Popoldne je prišel oče mala Anice in jo odvedel s seboj v Zagradec. Mati umorjenke ni ničesar silšala, dokler ni pritekla k njej mala Anica, ki je hitela praviti: »Malika je mrtva, Maliko so umorili.« Mati pa je mislila, da se Anici sanja in jo je tolažila. Vendar je šel stari Anžlovar v I. nadstropje pogledat, kaj je na stvari. Na stopnicah je srečal zeta Andreja, ki mu je potrdil strašno resnico.

PREISKAVA IN RAZTELESENJE

Sodnik Jože Rus iz Višnje gore je že v jutranjih urah prispel v št. Vid in vodi s pomočjo orožnikov točno preiskavo. Prav tako je prispel iz Ljubljane policijski uradnik. V mrtvašnici na pokopališču v št. Vidu se je vršilo raztelešenje umorjenke. Banovski zdravnik dr. Gregor Fedran iz Višnje gore je ugotovil na levi strani vratu dva, globoko do kosti segajoča ureza, dolga 18 in 20 cm. Poleg tega ima žrtev tudi na licu 6 cm dolg urez in manjši urez na kolenu. Prerezani ima obe dovodni žili na vratu.

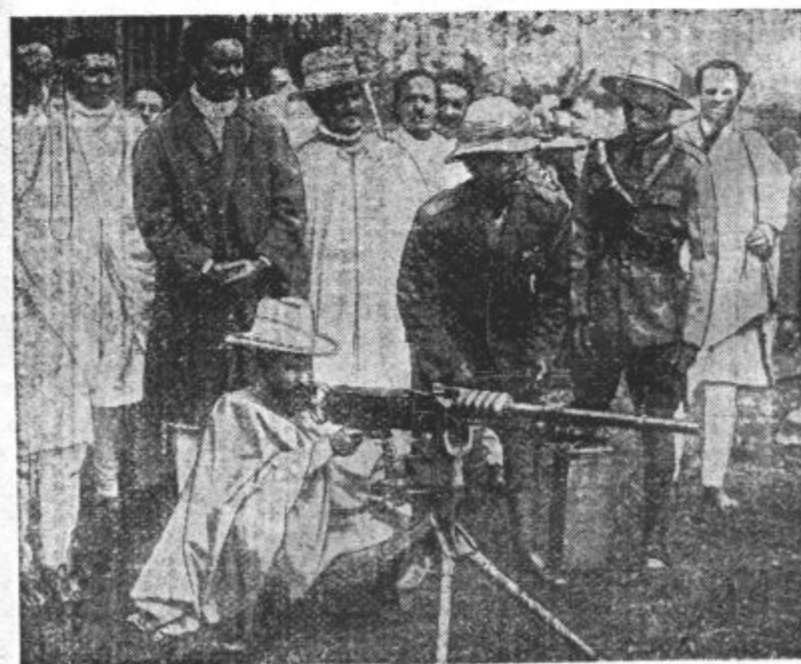
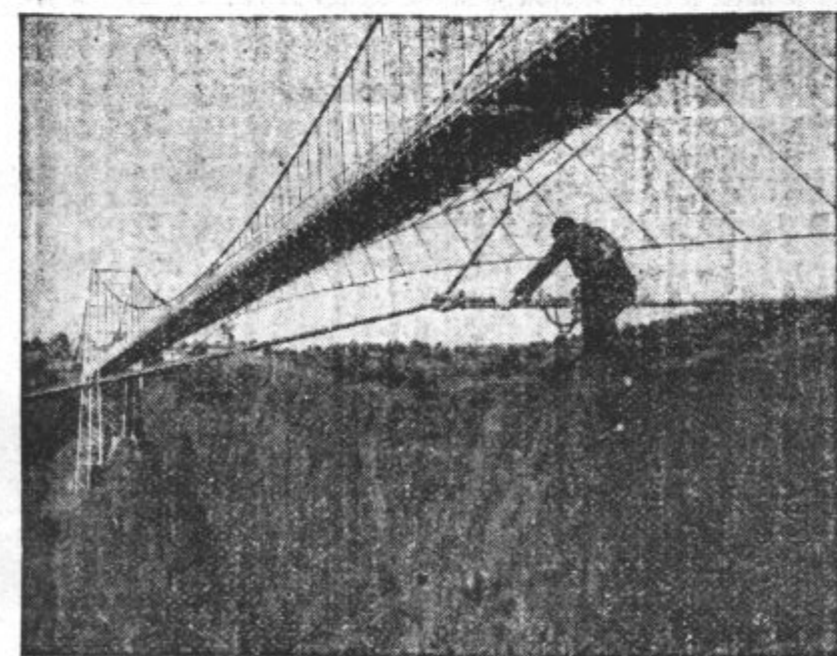
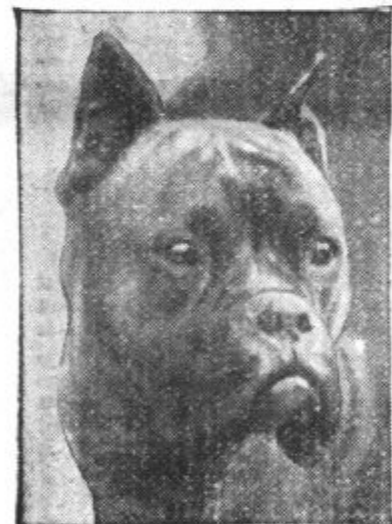
KDO IN ZAKAJ?

Vsa pokrajina sočustvuje s hudo prizadeto Anžlovarjevo rodbino, ki je izgubila pridno hčerko. Nečloveški umor je tembolj grozen, ker je bila umorjena daleč okrog znana marljiva in inteligentna žena, ki je bila svojim staršem v največjo oporo. Ranjka Malika je bila stara 32 let. Pred 10 leti se je po daljšem bivanju v Ameriki povrnilo domov. Poročena je bila komaj dobro leto. Bila je poleg pridnosti tudi zelo dobra žena in visoko izobražena. Tem manj je zato umljivo, zakaj si je skrivnostni zločinec baš njo izbral za svojo žrtev. Čeprav je razbojnik pri mali Anici izpraševal za denarjem in bi torej bilo soditi, da je čisto navaden roparski morilec, je vendarle čudno, da zločinca nikjer nista pobrskala za denarjem. Tega malega, mirnega in skromnega naselja si gotovo nista kar slepo izbrala za svoj zločinski nočni obisk. Torej sta morala vedeti, da v Anžlovarjevi hiši ni premoženja, ker zaradi gospodarske krize trpi tudi promet te male trgovine. — Ostaneta tedaj odprti dve veliki vprašanji: Zakaj je bila umorjena Malika Malijeva? In kdo ima ta zverinski zločin na vesti?

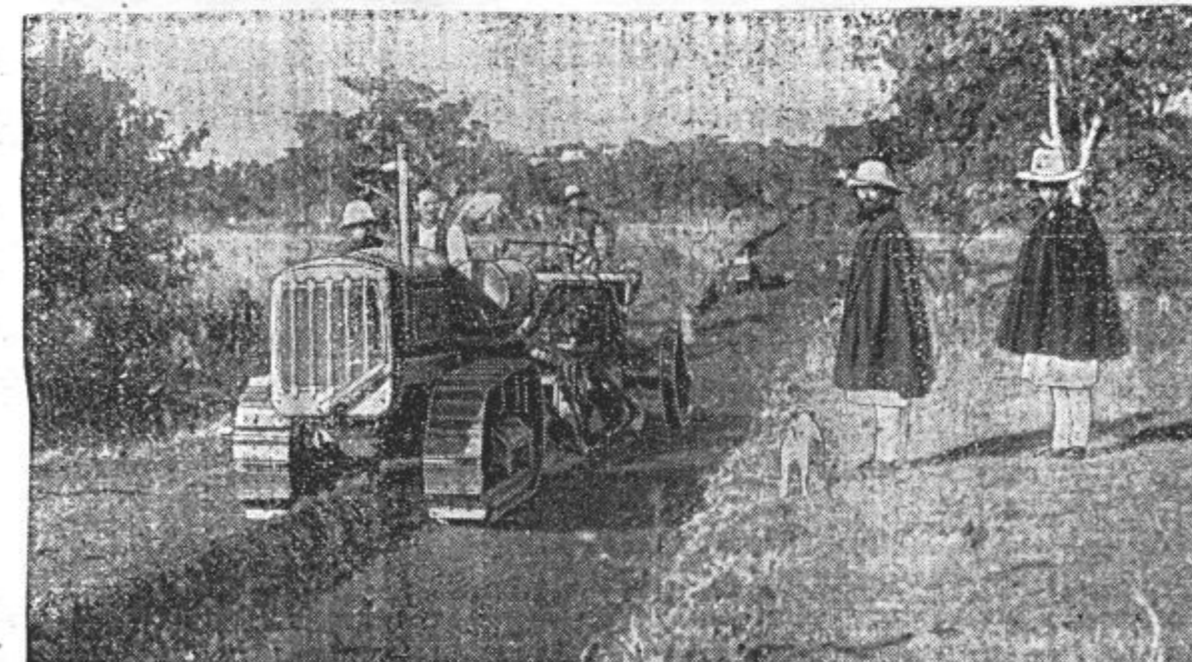
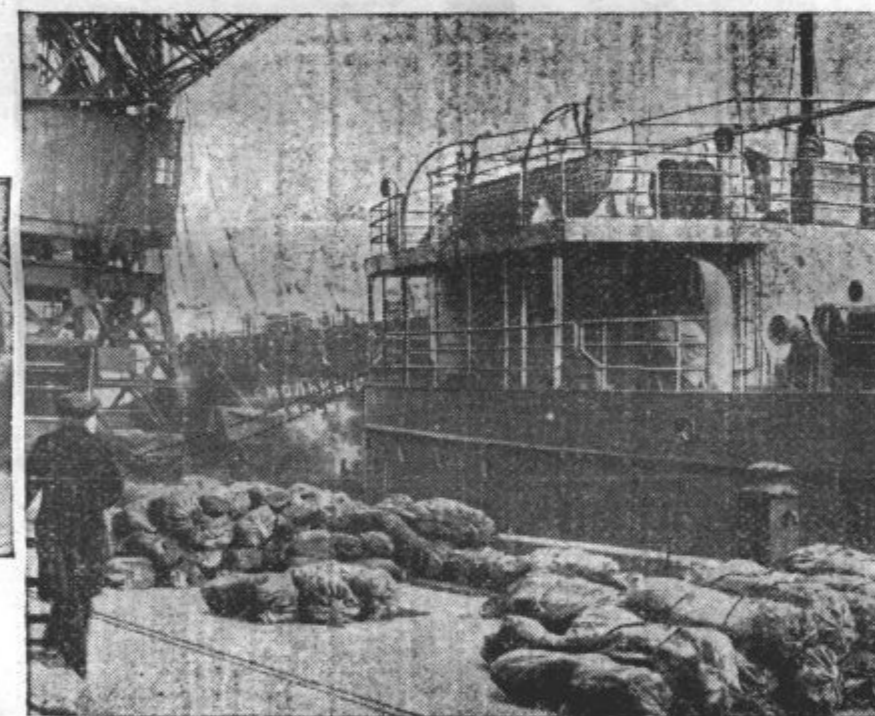
Razgled po

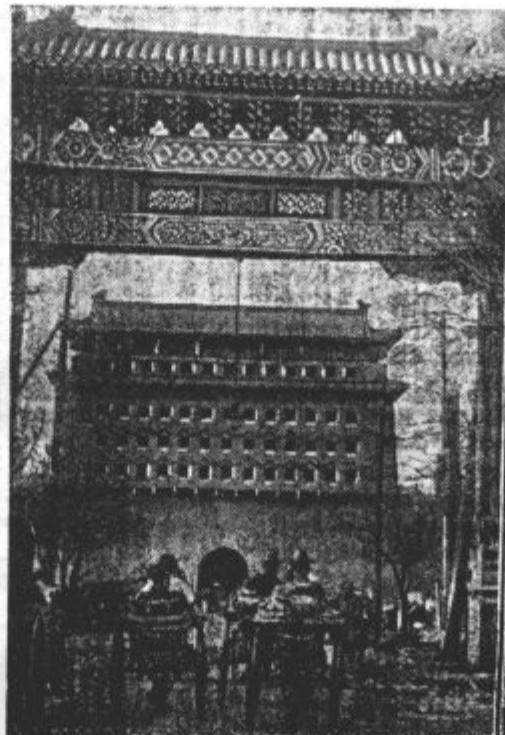
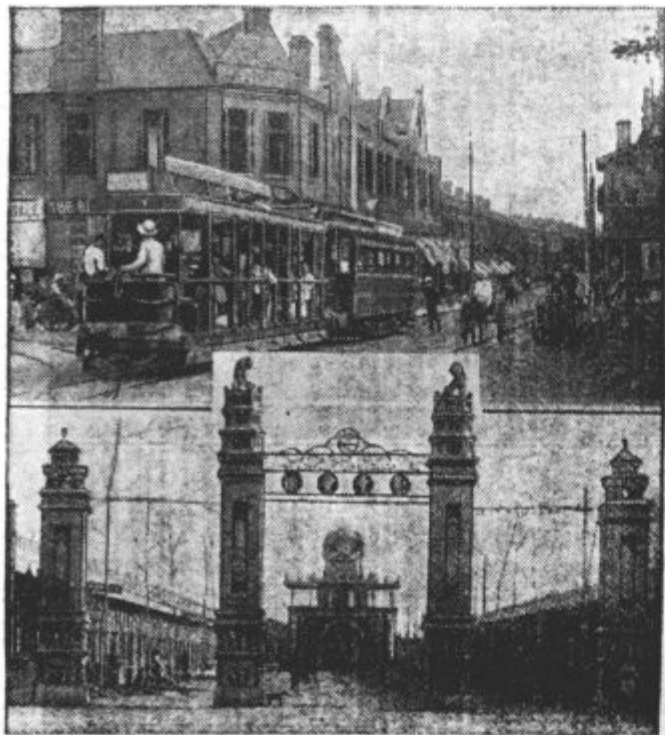
Levo zgoraj: Roosevelt in Macdonald si stiskata roki ob sestanku v Washingtonu, kjer sta se pogovarjala o ozdravitvi svetovnega govedarstva. Slika je bila prenešana po radu. Slika v sredi: Kakor da niso premagani, se urijo Nemci v polni bojni oprèmi. Na obeh straneh te slike vidimo sliki dveh psov, ki sta odnesla pravo in drugo nagrado na pariški razstavi psov. Spodaj levo: Najvišji viseči most na svetu. Nad 350 m globokim prepadom reke Colorado v Zedinjenih državah gradijo pravkar ogromen viseči most. — Desno spodaj: Abesinski cesar Ras Tafari, ki je ves vnet za napredek svojega cesarstva, se vadi v streljanju s strojnico.

širnem svetu

Zgoraj: desno: Najsevernejša vas na svetu. Zgoraj vidimo na sliki rusko brezlično postajo v Nansenovi deželi, spodaj pa prebivalce, ko se vračajo z ubitim tjuinom. Slika v sredi: Anglija je zaprla dovoz za rusko blago. Na sliki vidimo rusko ladjo v londonskem pristanišču, ki je v zadnjem trenutku še odložila svoje tovore. Na levi in desni te slike vidimo sliki lorda Clydesdala in poročnika Mac Intre, ki sta preletela najvišji vrh sveta Mount Everest. Spodaj levo: Abesinski cesar ogleduje delovanje prvega traktorja v svoji državi. Desno spodaj: Četvorica črnec v Alabani obsojenih: na smrt zaradi posilstva neke bele deklice.

Nemirni vzhod

Japonci se pomikajo proti kitajskima velemestima Peking in Tienčinu, nad katerima je kitajska vlada proglasila obsedno stanje. S tem je prinesla Japonska razdejanje v eno najstarejših zibel človeštva. Sliki zgoraj levo: Ulica u Peking in stara vrata v Tienčinu, važnem trgovskem središču v severni Kitajski.

Zgoraj desno vidimo glavna vrata, ki držijo v Peking. Ta vrata so največja na svetu. Poleg vidimo osrednje poštno postojlo, pod njim pa inozemsko mestno četrt, kjer so posaništva tujih držav. Slika v sredi nam kaže prizor iz neke misijonske šole, kjer se uče mlade Kitajke čitanja in pisanja. Slika spodaj levo: Mrličji po cestah v Džeholu po japonski zasedbi. Spodaj desno: Kitajski general Ma v družbi višjih kitajskih častnikov v Berlinu. V bojih v Mandžuriji so ga proglasili že za mrtvega, toda bil je le interniran od Rusov, ki so ga sedaj izpustili.

